

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂRE nr. 1070

din 03 decembrie 2018

Prin cererea înregistrată la Consiliul Superior al Magistraturii sub nr.16338/16442/SI/2018, Inspecția Judiciară, prin reprezentant legal inspector șef, domnul judecător Lucian Netejoru a formulat, în temeiul dispozițiilor art. 36² alin. (6) din Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului Superior al Magistraturii, contestație împotriva Hotărârii nr.376 din data de 26 iunie 2018 a Secției pentru procurori.

În motivarea contestației s-a criticat lipsa de concordanță între considerentul din hotărârea atacată de la pagina 5 - obligația de rezervă impune ca magistrații să își exprime opiniile într-o manieră prudentă, măsurată – și concluzia: „respectarea limitelor impuse de această obligație de rezervă nu poate conduce la o îngrădire necondiționată a libertății de opinie și de exprimare”.

Totodată, s-a susținut că interpretarea Secției în sensul că „pentru a se putea reține o încălcare a normelor cuprinse în art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, este necesar a se analiza dacă afirmațiile domnului procuror general Augustin Lazăr au fost de natură să compromită demnitatea sa în funcție și în societate” este total eronată și în vădită contradicție cu standardele de conduită aplicabile magistraților, judecători și procurori, bazate pe dreptate și echitate, astfel cum reies din

valorile justiției, standarde ce impun magistratului un comportament de mare responsabilitate atât față de sine însuși, dar și față de întreaga societate.

Se mai arată că normele prin care se apără prestigiul funcției de magistrat sunt norme care au în vedere un interes general al societății și nu privilegii acordate celor care dețin această funcție, astfel că aprecierile Secției pentru procurori - cu privire la afirmațiile domnului procuror general Augustin Lazăr - apar nejustificate.

Constestatoarea, menționând jurisprudența CEDO, a susținut că un magistrat de rang înalt trebuie să dea dovadă de o anumită reținere în punerea în valoare a libertății sale de exprimare de fiecare dată când sunt în discuție autoritatea și imparțialitatea puterii judiciare. (Cauza Wille c. Liechtenstein)

S-a evidențiat că statutul de magistrat nu îl privează pe domnul procuror general Augustin Lazăr de dreptul la liberă exprimare, însă acest drept trebuie exercitat în limitele obligației de rezervă impusă magistraților cu respectarea justului echilibru între dreptul fundamental al individului la respectarea libertății de exprimare, pe de o parte, și interesul legitim al unui stat democratic de a veghea ca funcția publică să se conformeze scopurilor enunțate în art. 10 paragraful 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Prin urmare, afirmațiile domnului Augustin Lazăr nu pot reprezenta doar opinii exprimate în virtutea prerogativelor conferite de funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în condițiile în care opinia personală exprimată este clară, neechivocă și vizează în mod direct membrii Comisiei Comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații.

În drept, au fost invocate dispozițiile art.17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005, coroborate cu prevederile art. 10 alin. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând contestația formulată, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii reține următoarele:

Prin Hotărârea nr. 376 din 26 iunie 2018, Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii a constatat că nu există indicii privind încălcarea de către

domnul Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a dispozițiilor art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/24.08.2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 815/08.09.2005 și, în consecință, a respins sesizarea.

În considerentele hotărârii Secția pentru procurori a reținut că obligația de rezervă impune ca magistrații să-și exprime opiniile într-o manieră prudentă, măsurată, deoarece obligația de imparțialitate de care sunt ținuti trebuie să satisfacă exigențele serviciului public căruia îi asigură funcționalitatea.

Cu toate acestea, respectarea limitelor impuse de această obligație de rezervă nu poate conduce la o îngrădire necondiționată a libertății de opinie și de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului afirmând în jurisprudența sa că un nivel ridicat de protecție a libertății de exprimare, care este asociat cu o marjă de apreciere restrânsă a autorităților, va fi, în mod normal, acordat în cazul în care afirmațiile au legătură cu un subiect general de interes precum funcționarea sistemului judiciar. (Cauza Roland Dumas împotriva Franței.). Curtea a mai arătat că obligația de rezervă a magistraților vizează dezbaterile privind autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești, magistrații bucurându-se de libertate de exprimare inclusiv în sfera profesiei.

S-a apreciat că trebuie să se țină seama de toate circumstanțele concrete în care au fost făcute afirmațiile, precum și de calitatea specifică pe care o are domnul Augustin Lazăr și anume, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Toate aceste considerente vizau situația de fapt reținută în hotărârea menționată, respectiv faptul că: la data de 08.12.2017, domnul Augustin Lazăr, procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, a făcut presei următoarele afirmații *„Procurorii din Direcția Națională Anticorupție sunt bârțuiți prin campanii media, prin chemarea în fața unor comisii speciale. Dar acolo cine îi convoacă? Niște inculpați de rang înalt, care vor ca discuțiile să aibă loc în alt mediu în afara celui judiciar. Procurorii sunt invitați să dea seama într-un mediu care nu este judiciar”*.

S-a apreciat că declarațiile publice menționate au vizat opinia procurorului general cu privire la situația concretă a procurorilor invitați în vederea audierii în fața Comisiei Comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului și au fost efectuate în acord cu rolul Ministerului Public în societate, în concordanță cu dispozițiile art.131 alin. 1 din Constituția României.

Secția, apreciind că afirmația „Niște inculpați de rang înalt” nu poate fi analizată izolat, ci în întregul context în care a fost făcută, avându-se în vedere și scopul urmărit, a procedat la examinarea acesteia în contextul punctului 7 din Pactul Internațional privind drepturile civile și politice și al Raportului Comisiei de la Veneția, adoptat la cea de-a 85-a sesiune plenară, 17-18 decembrie 2010, concluzionând în sensul că acestea reprezintă doar opinii exprimate în virtutea prerogativelor conferite de funcția de procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, respectiv în calitatea sa de garant al independenței justiției.

Astfel, Secția a constatat că afirmațiile procurorului general Augustuin Lazăr au fost realizate cu bună credință, în limita atribuțiilor prevăzute de dispozițiile legale și cu respectarea standardelor de conduită impuse magistraților, ***în cauză neexistând indicii privind încălcarea vreunei norme de conduită reglementată de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.***

Plenul Consiliului reține că dispozițiile art. 36¹ alin. (4)-(11) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea nr. 326/2005 a Plenului, cu modificările și completările ulterioare, instituie o procedură de soluționare a sesizărilor privind conduita necorespunzătoare a judecătorilor și procurorilor, procedură ce cuprinde *o etapă preliminară, cea a analizării existenței indicilor* privind încălcarea normelor de conduită reglementate de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor.

Dispozițiile art. 25 din Legea nr. 24 din 27 martie 2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, prevăd că în cadrul soluțiilor legislative preconizate trebuie să se realizeze o configurare explicită a conceptelor și

noțiunilor folosite în noua reglementare, care au un alt înțeles decât cel comun, pentru a se asigura astfel înțelegerea lor corectă și a se evita interpretările greșite.

Dat fiind faptul că normele regulamentare nu definesc noțiunea de **indicii**, urmează a se avea în vedere sensul comun al termenului.

În Dictionarul explicativ al limbii române, Editura Univers Enciclopedic, București 2016, termenul „**indiciu**” este definit ca **Semn (aparent) după care se deduce existența unui lucru, a unui fenomen etc.**”

Potrivit art. 17 din Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, „**judecătorii și procurorii sunt datori să se abțină de la orice acte sau fapte de natură să compromită demnitatea lor în funcție și în societate.**”

Prin urmare, în opinia Plenului, la verificarea existenței indiciilor, trebuie analizat dacă din datele și documentele atașate se poate deduce existența unei fapte și persoana implicată în realizarea acesteia.

După cum rezultă din adresa nr. 256/C/2018 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție din data de 05.02.2018, atașată la lucrarea Secției pentru procurori nr. 13044/2018, domnul procuror general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Augustin Lazăr a precizat că afirmația „**inculpați de rang înalt**” vizează solicitările de audiere într-o comisie parlamentară făcute de un ofițer superior în rezervă din cadrul Serviciului Român de Informații, trimis în judecată de către Direcția Națională Anticorupție și condamnat de instanța de fond.

Prin urmare, Plenul constată că există date certe că domnul procuror este cel care a făcut afirmația mai sus citată.

De asemenea, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii constată că formularea utilizată „**infractori de rang înalt**” privea, în fapt, astfel cum admite chiar domnul procuror general, un ofițer superior în rezervă din cadrul Serviciului Român de Informații, condamnat în primă instanță (dosarul nr. 2283/3/2015 al Tribunalului București), care nu era membru al Comisiei Comune permanente a Camerei Deputaților și Senatului pentru exercitarea controlului parlamentar asupra activității Serviciului Român de Informații.

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, reapreciind actele atașate și situația de fapt prezentată, consideră că etichetarea membrilor unei Comisii parlamentare prin utilizarea de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a termenului la plural - inculpați, când, în fapt, vizat era un ofițer superior în rezervă din cadrul Serviciului Român de Informații, condamnat penal în primă instanță, constituie împrejurări ce ar fi trebuit a fi asimilate indiciilor privind încălcarea normelor de conduită reglementate de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și analizate corespunzător.

Plenul constată că ar putea exista indicii privind încălcarea normelor de conduită, astfel cum se prevede de art. 36¹ alin.(7) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.326/2005, cu modificările și completările ulterioare, motiv pentru care apreciază că se impune revocarea hotărârea Secției pentru procurori pe motive de oportunitate.

În consecință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii va admite contestația formulată de Inspecția Judiciară împotriva Hotărârii nr. 376 din 26 iunie 2018 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, va revoca hotărârea și va trimite lucrarea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii în vederea soluționării sesizării potrivit procedurii reglementate de dispozițiile art. 36¹ alin.(7) și următoarele din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii.

Pentru considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art.36² alin.6 din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, adoptat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr.326/2005, cu modificările și completările ulterioare, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți (9 voturi pentru admitere, 8 voturi pentru respingere, 1 abținere: domnul Augustin Lazăr, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, membru de drept al Consiliului Superior al Magistraturii),

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Admite contestația formulată de Inspekția Judiciară împotriva Hotărârii nr. 376 din 26 iunie 2018 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.2 – Revocă Hotărârea nr.376 din 26 iunie 2018 a Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.3 – Trimite lucrarea Secției pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii în vederea soluționării sesizării potrivit dispozițiilor art. 36¹ alin.(7) și următoarele din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii.

Art.4 - Prezenta Hotărâre nr. 1070 din data de 03 decembrie 2018 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii se comunică Direcției resurse umane și organizare și Inspekției Judiciare în vederea punerii în aplicare, conform legii.

Dată în București, la data de 03 decembrie 2018

Președinte,

Judecător Șimona-Camelia MARCU

